דער רוף פון דער הסתדרות צו די אידישע מאסן אין אמעריקע

אין א צייט פון שווערע נסיונות ווענדט זיך איצט פון דאָס ניי־די אל־געמיינע אידישע ארבעטער הסתדרות צו אירע אויסגעפרוביטע טרייע פריינט און מיטהעלפער, און דורך זיי צו דער גאנצער ברייטער אידישער עפנטלאכקייט, יוגנט און אידישע פאָלקס מאסן אין אמעריקע.

שווערע וואָלקנס האָבן אויף א באנייטן אופן זיך פארצוינן איבער די הימלען פון די אידישע מאסן אין דער גאנצער וועלט. דער ווירטשאפטלאכער קריזיס וואָס האָט אויפגעטרייסעלט דעם גאנצן קאפיטאליסטישן בנין האָט אויף א פארשאפטן אופן געטראָפן די אידישע מאסן, האָט אויפשטייגן פון די רעאקציאָנערע כחות אין מיטל און מזרח אייראָפּע. האָט ארויסגערופן א נייע כוואליע פון ווילדען אנטיסעמיטיזם, האָס, אונטערדריקונג און בלוט פארגיפטונג. פון דאָס ניי אין אויפגעדעקט געוואָרן די אידישע פאר'תומ'קייט און באָדנלאָזיקייט אין א מיטלאלטערלאכן שיין פון אן אויפגעוועקטער רעאקציע און מלחמה דורשטיקן שאָוועניזם.

און אויך דער גרויסער באפרייענדער אויפטו פונם יונגן אידישן ישוב אין ארץ־ישראל האָט ניט געקאָנט בלייבן אומבארירט. די פארקלענערונג פון די הכנסות פון די ציוניסטישע און קאָלאָניזאטאָרישע אונטערנעמונגען האָט פארלאנגזאמט דעם טעמפּא פון אונזער וואָקסן. נייע פּלאנמעסיקע קאָלאָניזאציע מעשים אין דעם געהעריקן פארנעם ווערן ניט געמאכט. די איינוואנדערונג אין געפּענטעט אין גזירות און נאָרמען. די פּאָליטישע חילף פון דער מאנדאטארמאכט ווערט אלץ קלענער און באדייטנסלאָזער, און די שונאים פון אונזער באפרייאונג ווערן פארשטארקט אין דער גלייכער מאָס אין וועלכער די אנטוויקלונג פון אונזער ווערק ווערט שווערער. די הערשענדע קרייזן פון דער אראבישער פּאָליטיק טוען אלצדינג כדי ניט צו דערלאָזן, אז דאָס דייכטום פון לאנד און די אידישע בוי טעטיקייט אין לאנד זאָל אויסבליען. אין די טויזנטער רייסען זיך יונגע אידישע זין און טעכטער פון אלע לענדער פון דעם אידישן עלנט צו די ברעגן פון ארץ־ישראל, אנצושליסן זיך אָן די שורות פון דער ארץ־ישראל'דיקער ארבעטערשאפט און פארזעצן מיט איר צוזאמען דעם ווערק פון אויפבוי און באפרייאונג — און די טויערן זיינען פאר זיי געשלאָסן.

אָט די שיקזאל שווערע צייט מוז זיך אויסצייכענען ניט בלוין מיט יסורים, און אודאי ניט מיט יאוש, נאָר מיט זאמלונג פון כחות, מיט פארשארפן דעם בליק פאר דער ווירקלאכקייט און אירע פליכטן, מיט פארפילפאכונג פון ענערגיע און אקטיוויטעט. אין נאָר דער וועלט לערנען איצט די פּראָגרעסיווע כחות איבערצושאצן א סך ווערטן און שמידן נייע כלי־זיין אין זייער קאָמף פארן נצחון. אין דער אידישער וועלט מוזן איצט מיט גרעסערן אימפּעט איבערגעקוקט ווערן איינגעוואָרצלטע דאָגמען און עס מוזן מאָביליזירט ווערן נייע און ברייטע כחות כדי געמיינזאם אראָפּצואוואָרפן די שטיינער וואָס שונאים האָבן ארויפגעלייגט אויף אונזער וועג און דורכברעכן די קינסטלאכע וואָנט וואָס זיינען פאר אונז אויסגעבויט געוואָרן.

אין משך פון די לעצטע צוויי יאָר, ייט די בלוטיקע געשעענישן פון ירושלים, צפת און חברון, חולדה און באר טוביה, אין אונזער ישוב ניט ארויס פון די נעצן פון פּאָליטישער אינטרינע. קאָלאָניאל באאמטע פון אלע ינים האָבן פון אונז ניט אָפּגעטאָן זייער אויפמערקזאמקייט. קאָמיסיעס און אונטערזוכונגען, הבטחות און גזירות זיינען געוואָרן טעגלאכע דערשיינונגען. נעניטע העצער האָבן אויף פארשיידענע אופנים געזוכט צו זייען פנאה צווישן די פעלקער, און די ארעטער אָרגאניזאציע אין געוואָרן דער ליל־ברעט פון אלערליי בלבולים און דיפות פון אראבישע מופטים, פון נגלישע קאָלאָניאל באאמטע, פון יעוו עקישע פארזאָרגער און אידישע פאסיסטן.

אָבער די דאָזיקע צוויי שווערע יאָרן זיינען געווען יאָרן פון שטילער, קשנות'דיקער בוי ארבעט, פון ווייטייענדער היסטאָרישער באדייטונג. ווינטער נייע ארבעטער זיינען אריינגעוואָנדלט אין לאנד און זיי זיינען וויפגענומען געוואָרן אין דער ווירטשאפט. אין דער לאנדווירטשאפט אין פּגעטאָן געוואָרן א גרויסע און צוזנפטיקע רייכע ארבעט. אין די הויע טויזנטער האָט זיך איינגעוואָרצלט דער אידישער ארבעטער אין פּרוואט ווירטשאפטלאכן דאָרף, מיט דער ילף פון זיין קאָאָפּעראטיווער אָרגאניזירונג פון הסתדרות'ישער אָנפירונג. מיט דער אויסברייטערונג און אנטוויקלונג פון דער פּלאנטאציע ווירטשאפט און מיט דער פיל פארביקייט פון דער אינטענסיווער קאָלאָניזאציע האָט זיך פארענדערט דאָס עקאָנאָמישע בילד פון א"י און עס זיינען אויסגעוואקסן אומדערוואָרטע מעגלאכקייטן פאר א נייער צוקונפט אין א גרויסן מאסשטאב. דער ישוב אליין האָט זיך אויף א באדייטנדן אופן קאָנסאָלידירט און האָט אָנגעהויבן איבערנעמען אויף זיך התחייבות'ן וואָס זיינען פריער געלעגן אויף די פּלייצעס פון קאָלאָניזאציע אינסטיטוציעס.

ווי א פעלז אינם שטורם איז געשטאנען די גאנצע צייט די ארבעטער הסתדרות מיט אירע פארצוויינטע אינסטיטוציעס און ווירטשאפטן. אויף אירע לאנדווירטשאפטלאכע קבוצים איז אויסגעפאלן דער יאָך און די ברכה אויפצונעמען די ארבעטער איינוואנדערער. איר לאנדווירטשאפטלאכע אָרגאניזאציע האָט אויפגעטראָגן דעם דערפאָלגרייכן קאָמף פאר אידישער ארבעט אין דעם פּרוואט ווירטשאפטלאכן אידישן דאָרף. אירע געווערקשאפטן האָבן אָפּגעהיט דעם לעבנס ניוואָ פון דער שטאָטישער ארבעטערשאפט. אויף אירע פינאנציעלע אינסטיטוציעס איז געלעגן די דאָגה פאר די שטאָטישע קאָאָפּעראטיווען, איר קראָנקע קאָסע האָט געהיט און געשיצט דעם געזונטסצושטאנד פון די ברייטע פאָלקס מאסן אין לאנד, איר טאָג פּרעסע און אירע קולטור אינסטיטוציעס האָבן געהויבן און פאראיינהייטלאכט דעם גייסטיקן ניוואָ פון דער איינגעוואנדערטער און היימישער יוגנט, מיט איר איניציאטיוו און אירע ראָמען איז ליידנשאפטלאך געזוכט און אויף א קאָנטיקן אופן געפונען געוואָרן התחלות פון געמיינזאמער ארבעט צווישן דער אידישער און אראבישער ארבעטערשאפט, און איר איניקייט און טרייקייט צום ציל אין הויך געהאלטן געוואָרן די פאָן פון ארבעט און אויפבוי און זי האָט געפירט דעם גאנצן ישוב צו זיין אָרגאניזירונג, פארטיידיקונג, איינוואָרצלונג און וואָקסונג.

דער געווערקשאפטן קאָמפּיין וואָס ווערט איצט אָנגעפירט דורך די פריינט פונם ארבעטנדן ארץ־ישראל אין אמעריקע אין ביסלאכווייז פארוואנדלט געוואָרן אינם ווינקלשטיין פאר דער זעלבסטשטענדיקער טעטיקייט פון דער הסתדרות אויפן פּאָליטישן, ווי אויפן ווירטשאפטלאכן, אויפן אָרגאניזאָרישן ווי אויפן קולטורעלן געביט. היי־יאָר איז דער דערפאָלג פונם קאָמפּיין נאָך מער ווי ביז איצט דער געבאָט פון דער שעה.

ניט וועקן רחמנות קומען די שליחים פון דער הסתדרות. אָנזאָגן קומען זיי, אז גרויסע ארבעטס מעגלאכקייטען און פּאָליטישע אויפגאבן וואָרטן אויף אונז, אז פאר פארצווייפלונג איז ניטאָ קיין שום יסוד, אז לויט דער מאָס פון אונזערע אָנשטריינגונגען קאָנען זיין די דערפאָלגן. אונזערע שונאים שטייען אויף דער וואָך. יעדע דורכגעלאָזענע שעה איז ניט צו דערזאָגן. אלע אונזערע דערגרייכונגען זיינען ניט זיכער, אויב זיי זאָלן ניט ווערן פארגרעסערט און פארפעסטיקט, אָבער ניט קוקנדיק אויף אלערליי מכשלים, איז ניטאָ קיין שום מניעה וואָס זאָל ניט לאָזן, אז אונזערע דערגרייכונגען זאָלן פארגרעסערט און פארפעסטיקט ווערן.

חברים און פריינט! היי־יאָר מוז מיט א פארפילפאכטער ענערגיע געארבעט ווערן, אז דער קאָמפּיין זאָל אָרומנעמען ברייטע קרייזן און דערגרייכן זיין ציל.

די פּראָבלעמען פון אונזער ווערק זיינען געוואָרן קאָמפּליצירטער, די צייט אומרואיקער, די מעגלאכקייטן גרעסערע, די חילפס מיטלען קלענערע. מוזט איר זאָרגן דערפאר, אז אייער אונטערנעמונג זאָל געבענשט ווערן מיט דערפאָלג. זאָרגט אז די גלייכגילטיקייט, און פארביטערונג וואָס עסט די ארבעטער מחנה אין נאָר דער וועלט זאָל ווייכן פון אונזער געמיינשאפט, און אייניקייט, האָפענונג און ארבעטס פרייד זאָל באהערשן אונזער מחנה, און אז דער גייסט פון קרבנות גרייטקייט און אמת'ער היסטאָרישער אחריות פאר אונזער לעצטען ציל זאָל פון אונז ניט אָפּגעטאָן ווערן. זאָרגט אויך דערפאר, אז פון אייער זיגרייכער ארבעט זאָל אראָפּגענומען ווערן דער באראקטער פון צעפוילקייט, און צוזאמען מיט דער לינע פאָן ארבעטנדן ארץ ישראל אין נאָר דער וועלט זאָלט איר בילדן דעם סטאָבילן און סיסטעמאטיש אויפגעבויטן וועלט כוח, אין שותפות מיט וועמען די אָרגאניזירטע ארץ ישראל ארבעטערשאפט זאָל קאָנען דערפאָלגרייך איר חוב אין אָט דער שיקזאל שווערער צייט, ביז עס וועט געשטעלט ווערען אויף איינענע פיס דאָס פריי אידישע ארבעטנדע פאָלק אין ארץ־ישראל.

אין נאָמען פון דער הסתדרות.

נאָלדע מייערסאָן
שמשון קושניר,
זלמן רובאשאָוו

1931

צו די אידן פון וויניפעג און מערב קאנאדע

איר האָט איצט א געלעגנהייט צו געווינען

$1500

אין פריזן

$500 אין קעש און $1000 אין ווערטפולע פרעמיעס

א דאנק דעם

סירקוליישאָן קאמפּיין

וועלכער ווערט דורכגעפירט פון "דאָס אידישע וואָרט" מיט'ן צוועק צו דערגרייכן די פולע הונדערט פּראָצענט פון אירע לעזער.

די מייסטע מערב קאנאדער אידן זיינען אבאָנענטן פון "דאָס אידישע וואָרט", — מיר ווילן אָבער אז אלע אידישע היימען אין וויניפעג און מערב קאנאדע, אָן אויסנאָם, זאָלן קריגן די צייטונג.

אלץ וואָס איר דאַרפט טאָן איז ווערן א סובסקרייבער פון "דאָס אידישע וואָרט" און איינצאָלן אייער סובסקריפּשאָן אין פּאָראויס.

ווען איר צאָלט איין פאר 6 מאָנאטן, $3, קריגט איר איין קופּאָן
ווען איר צאָלט איין פאר 12 מאָנאטן, $6, קריגט איר 3 קופּאָנען

"דאָס אידישע וואָרט" איז די איינציקע צייטונג וואָס אינטערעסירט זיך מיט אלע פאזן פון דעם מערב קאנאדער אידישן לעבן און דערמוטיקט אלע שאפנדיקע כחות פונ'ם יונגן אידישן ישוב.

קאָנטרי אידן, שטעלט זיך מיט אונז אין פארבינדונג אזוי שנעל ווי מעגלאך, און ווען איר ווילט קריגן גענויע אינפאָרמאציע וועגן דעם גרויסן קאמפּיין, שרייבט צו

ליסט פון פרייזן:

קעש פרייזן $500

ערשטער פריז — — $300 אין קעש
צווייטער פריז — — $125 אין קעש
רריטער פריז — — $75 אין קעש

ארטיקלען:

1 עלעקטריק רעפרידזשירייטאָר
1 ראָדיאָ
1 עלעקטריק וואשער
1 עלעקטריק אויוון
4 סעטס ביכער — קנוט האמסון — 11 בענדער
4 סעטס ביכער — לעוו טאָלסטאָי — 11 בענדער
4 סעטס ביכער — זשאן קריסטאָף — 7 בענדער
6 סעטס ביכער — מאקסים גאָרקי — 7 בענדער

Israelite Daily Press

165 Selkirk Ave. — Phone 52 213